

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/151/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417206483
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Miškovčík
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8417206483.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok v konaní pred sudcom JUDr. Dušanom Miškovčíkom v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých V. Y., V.. XX.XX.XXXX, O. Y.B., V.. XX.XX.XXXX, E. Y., V.. XX.XX.XXXX D. E. Y., V.. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpených procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, deti rodičov: matky ZC. Y., V.. XX.XX.XXXX, P. T. Y. B. XXX, XXX XX R., B.. Č.. P. V. L. XXX, XXX XX Ž.F. P., Č. I. a otca R. Y., V.. XX.XX.XXXX, P. T. Y. B. XXX, XXX XX R., B.. Č.. P. X. XXXX, XXX XX A., Č. I., v konaní o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a určenie výživného na maloleté deti, t a k t o

rozhodol:

I. Zveruje maloletých V. Y., V.. XX.XX.XXXX, O. Y., V.. XX.XX.XXXX, E. Y., V.. XX.XX.XXXX D. E. Y.Š., V.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca R. Y., V.. XX.XX.XXXX, ktorý bude maloletých zastupovať a spravovať majetok maloletých v bežných veciach.

II. Matka O. Y., I.. P.Ž., V.. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletých V. Y., V.. XX.XX.XXXX, O. Y., V.. XX.XX.XXXX, E. Y., V.. XX.XX.XXXX D. E. Y., V.. XX.XX.XXXX, na každé dieťa mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám otca R. Y., V.. XX.XX.XXXX.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 26.09.2017 sa otec maloletých domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom L.Í., V., O., E. D. E. Y. a to tak, aby maloleté deti zveril do jeho osobnej starostlivosti a matku by zaviazal povinnosťou prispievať na výživu každého dieťaťa minimálnym zákonným výživným.

2. Podaný návrh otec odôvodnil tvrdeniami, že maloleté deti pochádzajú z manželstva, ktoré stále trvá a úprava práv a povinností k maloletým deťom nebola vykonaná žiadnym súdom. Dňa 21.09.2017 matka maloletých detí opustila spoločnú domácnosť bez vedomia otca. Matka odišla spolu s najmladším synom I. Y., V.. XX.XX.XXXX do Českej republiky k priateľovi. Otec nevie, kde sa matka môže zdržiavať. Otec spolu s maloletými býva v osade v drevenej chatrči v jednej miestnosti. Otec je nezamestnaný, bez príjmu, lebo všetky finančné prostriedky poberá matka. Otec je bez finančných prostriedkov. Maloleté deti navštevujú základnú školu v Strážach pod Tatrami.

3. Uznesením č. k. 5P/151/2017-10 z 09.10.2017 súd ustanovil maloletým deťom na zastupovanie v konaní procesného opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

4. Matka podaním zo dňa 13.07.2020 súhlasila so zverením maloletých V., O., E. D. E. do starostlivosti otca, pričom uviedla že otec vo svojom návrhu vynechal maloletého I. Y., ktorý žije s matkou. Matka ohľadom maloletého Radka Pištu na súd podala samostatný návrh.

5. Opatrovník prešetril pomery maloletých, pričom uviedol, že maloleté deti žijú v osade, v drevenej chatrči spolu so starými rodičmi. Maloleté deti navštevujú základnú školu v Stráňach pod Tatrami. Maloleté deti sú zdravé, prekonávajú bežné detské ochorenia. Matka v septembri 2017 opustila rodinu a spolu s maloletým I. sa odsťahovala do Českej republiky k priateľovi. Od tejto doby sa s maloletými nekontaktuje, finančne na maloletých neprispieva. Otec sa od decembra 2017 zamestnal v Českej republike, dočasne starostlivosť o maloletých zabezpečovali ich starí rodičia. Otec uviedol, že po zariadení určitých záležitostí s bývaním a vybavením školy, chce maloletých zobrať do Českej republiky k sebe a starať sa o nich.

6. Podľa § 31 CMP súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

7. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní konanom dňa 26.08.2020, na ktoré sa dostavil opatrovník maloletých. Rodičia maloletých sa na pojednávanie nedostavili, hoci naň boli riadne a včas predvolaní. Každé konanie súdu týkajúce sa maloletých musí byť predovšetkým v záujme maloletých detí. V záujme maloletých detí nepochybne bolo, aby súd rozhodol vo veci úpravy rodičovských práv a povinností čo najrýchlejšie. Súd preto konal a rozhodol v neprítomnosti rodičov maloletých.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil nasledujúci skutkový stav:

Maloleté deti NaB. Y., V. XX.XX.XXXX, O. Y., V. XX.XX.XXXX, E. Y., V. XX.XX.XXXX D. E. Y., V. XX.XX.XXXX pochádzajú z manželského vzťahu rodičov R. Y. D. O. Y.. V septembri 2017 matka maloletých spolu s najmladším I. Y. opustila spoločnú domácnosť, odišla za priateľom do Českej republiky a maloleté deti V., O., E. D. E. ponechala v starostlivosti ich otca. Otec im od toho času zabezpečuje potrebnú starostlivosť. Matka so zverením uvedených maloletých detí do starostlivosti otca súhlasila.

9. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

10. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

11. Nakoľko mal súd v konaní preukázané, že rodičia toho času nežijú spolu, ani nevedú spoločnú domácnosť a nedošlo medzi nimi k dohode o výkone rodičovských práv a povinností, návrh otca na úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom V., O., E. D. E. bol podaný dôvodne. Súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca, nakoľko matka ani procesný opatrovník proti takémuto modelu starostlivosti o deti nenamietali. Súd mal v konaní preukázané, že otec je schopný sa o deti náležite postarať, zabezpečuje im starostlivosť a opateru na požadovanej úrovni od momentu, čo matka opustila spoločnú domácnosť a odišla za svojim priateľom.

12. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že konanie o starostlivosti súdu o maloleté deti sa môže začať jedine podaním návrhu na súd alebo takéto konanie začne súd z úradnej povinnosti. Toto konkrétne konanie ohľadom maloletých detí pochádzajúcich zo vzťahu navrhovateľa R. Y. a jeho manželky O. Y. sa týkalo iba L., ktorá je už toho času plnoletá, a maloletých V., O., E. D. E.. Matka ohľadom maloletého I. Y. podala samostatný návrh, ktorý je vedený Okresným súdom Kežmarok pod spisovou značkou 5P/80/2020 a

úprava rodičovských práv a povinností k tomuto maloletému bude predmetom uvedeného súdneho konania.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

20. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

21. Odôvodnené potreby oprávneného (maloletého dieťaťa) zahŕňajú jednak potreby základné: stravovanie, ošatenie, hygiena, školské výdaje, cestovné do školy, pomerná časť nákladov za bývanie, náklady za zdravotnícku starostlivosť a pod., ako aj potreby v širšej miere prispievajúce k rozvoju osobnosti mladého človeka: kultúra, šport, mimoškolské aktivity, záujmy, záľuby, prázdninové pobyty, atď., to všetko primerané veku. U detí útlejšieho veku sú to aj všetky predmety stimulujúce ich fyzický a mentálny rozvoj (hračky, veci pre zábavu, hry a pod.). Schopnosti a možnosti povinného (rodiča) sú dané nielen jeho preukázanými zárobkovými pomermi, ale tiež všetkými ďalšími príjmami, najvyššie dosiahnutým vzdelaním, praxou, odbornosťou, pracovným zaradením, rozsahom a druhom vykonávanej pracovnej aktivity, vekom, zdravotným stavom, počtom vyživovacích povinností.

22. Pri plnení si vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu sa vychádza z individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov každého z rodičov. Bez ohľadu na túto skutočnosť zákon o rodine ustanovuje, že v prípade vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je každý rodič povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu, a to vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v spojení s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o úprave súm životného minima, ktorým sa každoročne upravujú sumy životného minima. V súčasnosti tak súdom určené výživné nemôže byť nižšie ako je to zákonom deklarovaných 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa, ktorého výška ku dňu vyhlásenia rozsudku predstavuje sumu 29,42 Eur mesačne. Výživné v takto určenej minimálnej výške je teda povinný platiť každý rodič, teda aj ten, ktorý je bez akéhokoľvek príjmu či zamestnania, resp. nemá vyriešenú svoju bytovú otázku. S poukazom na uvedené súd matku zaviazal prispievať na výživu maloletých detí v minimálnom zákonnom rozsahu.

23. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradíť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

25. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania účastníci ani neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok, písomne, trojmo. /§ 355 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 2 CMP/

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/233/>> o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie súdneho výkonu rozhodnutia.